



Με βροχή, με κρύο αλλά όχι σφικτοί από υποχρεώσεις και ωράρια, κατεβάζαμε με τον Μενή ένα όχημα για παράδοση στο ποτάμι. Κι' έτσι, καθώς οι δρόμοι περιέργως δεν ήταν πηγμένοι, πίπτει η ιδέα να πάμε μέχρι το λιμάνι.

Εκεί στην καρδιά του Πειραιά, όπου πριν από 43 χρόνια, το καλοκαίρι του '73, το καθημερινό δρομολόγιο με περνούσε από την «Θεσσαλονίκη». Και κόλλησα. Είχε, κατά την ταπεινή μου κρίση, την καλύτερη μπουγάτσα που είχα γνωρίσει. Και δεν θα γνωρίζα λίγες στο μέλλον.

Κυλούσε ο χρόνος, η εκτίμηση παρέμενε σταθερή και πάντα έβρισκα μια δικαιολογία, μια αφορμή, ενίοτε και χωρίς κανένα άλλοθι, ώστε να περάσω από εκεί.

Μετά από κάποια χρόνια είχε αναλάβει η επόμενη γενιά. Ένας τους, είχε μια ΚΤΜ. Σχεδόν πάντα βρισκόμουν εκεί με κάποιο μηχανάκι, οπότε ανοίγαμε κάποια δίκυκλη κουβέντα, που έκλεινε, συνήθως με τον ίδιο τρόπο.

Με ένα είδος περιφρόνησης για την όποια πολιτική εξουσία αλλά και τη σιωπή που επέβαλε η λεπτή υποψία κανέλας, πάνω από τη λαδόκολλα που άχνιζε η μπουγάτσα. Την χαιρόμουν σιωπηλός, συγκεντρωμένος. Σπάνια η μερίδα ήταν μονή. Σχεδόν πάντα ο ουρανίσκος ευτυχής.

Κάποια στιγμή είχα επιθυμήσει να ρωτήσω, πως το '72 που ξεκίνησε το μαγαζί, το βάφτισαν Θεσσαλονίκη, έξι μόλις χρόνια μετά το επεισόδιο Κούδα και την αντιπαλότητα των πόλεων σε μεγάλη ένταση. Κι' απ' ό,τι φαίνεται, δεν θα το ρωτήσω, δεν θα το μάθω ποτέ.

Διότι καθώς ψάχναμε μια θέση να αφήσουμε το όχημα, πράγμα περίπου εξίσου απίθανο με την τύχη να σου τύχει ο πρώτος λαχνός, περάσαμε από μπροστά και συνειδητοποίησα ότι στην θέση του βρισκόταν ένα άλλο μαγαζί. Κοντοστέκομαι και αφού καλημερίζω και εύχομαι, ένεκα αι ημέραι, τον διπλανό καταστηματάρχη που πουλά τσάντες, είδη ταξιδιού κλπ, ακολουθεί ο παρακάτω διάλογος:

- «*Η Θεσσαλονίκη; Τι έγινε η Θεσσαλονίκη;*»

- «*Καιρό έχεις να 'ρθείς*» απαντά στο στυλ των απογόνων των ηρώων του Δ. Χαριτόπουλου στους [Πειραιώτες](#) και του Ι.Μ. Παναγιωτόπουλου στην [Χαμοζωή](#)

- «*καλοκαιράκι θα 'ταν, Ιούνιος;*» επιμένω

- «*Εεμ καλά στο λέω, πάνε τώρα τέσσερις μήνες. Αυστραλία.*»

- «*Αυστραλία; Τι κάνουν εκεί;*»

- «*Τίποτα. Εδώ είναι. Το έκλεισαν δεν πήγαινε άλλο.*»

Κάπως έτσι ολοκληρώθηκε η ολιγον σουρεάλ συνεννόηση, καθώς στην ουρά του μπλε οχήματος που οδηγούσα, είχαν ήδη μαζευτεί δυο υπομονετικοί οδηγοί.

Συνέχισα από την Τσαμαδού, στην Εθ. Αντιστάσεως, για να βγω από την πόλη να πάρω το δρόμο της επιστροφής. Προς στιγμήν τράβηξε την προσοχή μου, από το γκριζο τοπίο, μια αμαξοστοιχία που ανέβαινε αργά προς το βορά με πολλά, πάρα πολλά βαγόνια που ήταν

φορτωμένα με κοντέινερ. Cosco έγγραφαν πάνω τους. Θυμήθηκα τα emphaticά περί της πύλης της Ευρώπης, των επενδύσεων, της ανάπτυξης και τα τοιαύτα.

Επέστρεψα στις σκέψεις μου περί «Θεσσαλονίκης». Για εκείνο το μικρό μαγαζί που στεκόταν όρθιο 44 χρόνια, στην ίδια θέση, κάνοντας την ίδια δουλειά με τον ίδιο τρόπο. Μου φαινόταν τόσο αναπάντεχο, πως κάτι που θεωρούσα τόσο δεδομένο έπαψε να υπάρχει. Δεν ήξερα τι να κατηγορήσω και αν χωρούσε κατηγορία. Ξεκινώντας από τους βασικούς ύποπτους την Σκύλλα της Ύφεσης και τη Χάρυβδη των Μνημονίων των σύγχρονων Πλαγκτών Πετρών, έως μια πιθανή κακή διαχείριση. Ή μήπως τις αλλαγές των συνθηκών με τα μεγάλα σχήματα που επικρατούν στις αγορές, ή απλά το τέλος μιας ενότητας. Ή κάποιους συνδυασμούς όλων των παραπάνω.

Ήταν σαν να ζούσα [το τέλος της μικρής μας πόλης](#), και καθώς απομακρυνόμουν πάνω στους βρεγμένους δρόμους, κάτω από το βαρύ ουρανό, ένιωθα άλλο ένα κομμάτι, μιας άλλης εποχής τελειωμένο. Όπως τότε που δεν βρήκα το «Κύπρος» στην Χαλκίδα, που έφτιαχνε την καλύτερη κασερόπιττα του κόσμου, κατά την ταπεινή μου, πάντα, άποψη. Όπως κάθε φορά που ένα οποιοδήποτε κομμάτι που μεγάλωσες μαζί του, που το φχαριστήθηκες κλείνει τον κύκλο του, που «γίνεται σύννεφο ή πεθαίνει», όπως θα τόλεγε και η Π. Παπαδοπούλου.

Την στεναχώρια για αυτές τις απώλειες, τις καλύπτει η μελαγχολία του ότι τα διάδοχα σχήματα είναι στην καλύτερη περίπτωση αδιάφορα. Ο Μενής, π.χ. γέννημα θρέμμα Πειραιώτης, δεν γνώρισε ποτέ την «Θεσσαλονίκη». Δεν έτυχε, γιατί το σπίτι του έπεφτε Φρεατύδα μεριά. Όπως δεν γνώρισε τον Ολυμπιακό του '72 στο παλιό «Καραϊσκάκη». Με τους δύο ξένους. Γιατί ήταν αγέννητος. Γνωρίζει όμως τον Ολυμπιακό του '16. Με τους δυο Έλληνες. Και τον Πειραιά του σήμερα. Με την Cosco.